

& apparent. Rursus impressæ qualitates vix avelli queunt nisi certis præscriptisque modis: igitur si ex die sint constitutæ servitutes, ipso jure statim existunt, nec expectatur dies, vel conditio: quod si sint constitutæ ad diem, vel conditionem, ipso jure tempore, vel conditione non finiuntur, quia inhærent prædiis, nec temerè avelli possunt.

19 Quartò ex prædicta resolutione inferri, servitutes, & usufructum in alio differre: Nam servitus, aut usus servitutis, habet intermissionem dupliciter, ex conventionione, & ex sui natura. Ex conventionione, si convenierit, ut utatur alternis mensibus, vel annis, vel utatur ab hora tertia in decimam, quia intervalla dierum & horarum, non ad temporis causam, sed ad modum pertinent, jure constitutæ servitutis, l. 4. §. intervalla, ff. de servitutibus: modus autem adijci potest servitutibus, l. 5. §. modum, ejusdem tituli, ex sui natura, ut servitutes rusticorum prædiorum, iter, & similia. Nec enim semper quis ire potest, aut agere, l. servitutes, 14. ff. de servitutibus, l. usufructus, 13. ff. de usufructu legato.

20 Servitus ergo quocunque modo habeat intermissionem, una est, & continua; sic ut prædium non desinat fervire, nec liberum sit, etiam eo tempore, quo non licet uti servitute, quia continua est servitus, l. 1. §. 1. ff. de aqua quotidiana & aestiva. Diversum tamen est in usufructu, nam si divisus est temporibus usufructus, non unus est usufructus, sed plures sunt: & idè eo tempore, quo non licet uti frui, proprietas plena pertinet ad proprietarium, l. si duobus, 2. ff. quibus modis usufructus amittatur, l. 1. ff. quando dies usufructus legati cedat, l. cum usufructus, 13. ff. de usufructu legato, ut advertit Cujacius in dict. l. 4. §. intervalla, versic. notandum, ubi ex præcedentibus rationem differentie assignat, nam servitutes inhærent prædiis, etiam si eis uti non possimus per quædam intervalla, nam hæc sunt insita: & impressæ prædiis, sunt enim prædiorum qualitates: usufructus autem coheret personæ. Denique non potest esse sine persona, quæ uti & frui possit, etiam si non utatur, ut latius ibi declarat, & alia ad propositum dicit, infertque ad explicationem textus, in l. usufructus, 26. ff. de stipulatione servorum, servum hæreditarium, ante aditam, idè acquirere non posse usufructum, quia ipse servus frui non potest; ipsa autem hæreditas in hac causa non sustinet causam, & personam defuncti, ex eodem textu, & l. hæreditas, 61. ff. de acquirendo rer. dominio.

CAPUT XII.

In servitutibus personalibus ut Usus, & Usufructus, & in realibus rusticorum prædiorum, & urbanorum, quomodo traditio fiat, sive quid in eis juribus pro traditione possessionis habeatur? ubi l. 3. §. dare, ff. de usufructu, l. quoties, la segunda, ff. de servitutibus, l. 1. §. finali, ff. de servitutibus, rusticorum, lex, si ego, §. 1. ff. de Publiciana in rem actione, explicantur, & quæ ad hanc materiam expectant dilucidè, & distinctè magis, quàm adhuc enucleantur lucique & distinctiõni nonnulla restituta traduntur, quæ obscura, & tenebrosa aliquibus videri solent.

SUMMARIUM.

- 1 Servitutes personales, ut Usus, & Usufructus: & reales, ut rusticorum prædiorum, & urbanorum, tamen si corporibus accedant, incorporales sunt.
- 2 Et idè traditionem non recipiunt.
- 3 Nec possideri propriè dicuntur.

- 4 Contra superiora, dubitandi ratio duplex proponitur, & dissolvitur num. sequentibus.
- 5 In servitutibus, & juribus incorporalibus, idè dicitur traditionem non esse, quia tradere, est de manu in manum transferre: servitutes res incorporea acta tradere non potest.
- 6 Esse tamen jure civili introducta media satis idonea quibus servitutum traditio fieri intelligatur.
- 7 Servitutes etsi propriè non possideantur, quasi tamen possideri intelliguntur.
- 8 Interdicta veluti possessoria constituta sunt ad usus servitutum tuitionem, ad instar interdictorum, quæ pro conservanda possessione rei corporalis prodita sunt.
- 9 Interdicta pro servitutibus constituta, quare veluti possessoria dicantur, non possessoria simpliciter.
- 10 Cujacii resolutio in hac materia noviter adducta, & probata per Authorem.
- 11 Servitutum quasi possessio, interdum per abusivam dicitur possessio simpliciter.
- 12 In servitutibus, id quod pro traditione possessionis habetur, interdum per abusivam dicitur traditio simpliciter.
- 13 Et tunc Jureconsulti magis videntur effectum inspicere, quàm juris civilis subtilitatem.
- 14 Exposita l. 4. §. si viam, ff. de usufructibus, & num. sequenti, in fine.
- 15 Servitutes omnes rusticæ, & urbanae amittuntur per non usum, sed diverso modo, ut hoc numero declaratur.
- 16 L. servitutes, 14. ff. de servitutibus, pro communi resolutione ponderatur.
- 17 In servitutibus, & juribus in corporalibus, quid sit id, quod pro traditione possessionis habetur: & resolutio traditur infra, ex num. 20.
- 18 Venditorem teneri tantum ad tradendum rem venditam, emptorem verò iunimos facere venditoris debere.
- 19 Et cur ita statutum fuerit, remissivè.
- 20 Labeonis Javoleni, Ulpiani, & Caji Jureconsulti sententia, in questione proposita supra n. 17.
- 21 Traditionem, & patientiam, ut diversa considerari apud Jureconsultos in hac materia.
- 22 L. quoties, la segunda, ff. de servitutibus, vera interpretatio traditur, & defenditur, Jureconsulti Labeonem notatum, & confutatum fuisse per Jureconsultum Javolenum in specie illius textus.
- 23 Pomponium Jureconsultum non rectè defendisse Labeonis doctrinam.
- 24 Cujacium lapsum in explicatione dictæ l. quoties, nova Authore consideratio in hac materia.
- 25 Per cautionem excogitam à Jureconsulto Labeone, non constitui servitutem, sive illam actu traditam non videri, utilem tamen esse ut patientia præstetur ab adversario, per quam servitus incipiat constitui.
- 26 Usus, & patientia servitutum, traditionem, & constitutionem illarum inducit.
- 27 Servitutum, atque incorporalium jurium quasi possessio, nisi per usum & patientiam adversarii quæri non posse.
- 28 Servitutum, atque incorporalium jurium quasi possessio, qualiter acquiratur, & probetur, & in hanc rem Petri Antonii de Petra locus quidam summe commendatus per Authorem.
- 29 Servitutum traditio facta, & quasi possessio illarum quæstio, utrum videatur per solam inductionem in fundum, & num. sequentibus.
- 30 Ubi Innocentii, aliorumque opinio refertur.
- 31 Et pro illa expenduntur nonnulla jura.
- 32 Aretini, & Socini opinio, præcedenti contraria: relata.
- 33 Et pro illa nonnullæ leges inducuntur.
- 34 Usufructum per solam inductionem in fundum traditum

- ditum videri, ceteras verò servitutes reales, rusticas, vel urbanas ultra inductionem, usum & patientiam requirere, ex sententia quorundam, quæ hoc numero improbat.
- 35 Authore sententia in questione agitata supra ex n. 29. & Revardi locus adductus.
 - 36 Usufructum, vel aliam servitutem, qui constituere debebat, quid olim ex antiqua observatione facere solebat.
 - 37 Aretini, & aliorum præcipuum fundamentum, verè, & melius, quàm adhuc dissolutum.
 - 38 Pro resolutione Authore nonnullæ leges optimè inducuntur.
 - 39 Traditionem, & patientiam servitutum, ut diversa considerari per Jureconsultos in hac materia, verum esse, & iterum probatum supra num. 21.
 - 40 Nec distinctivam, sive alternativam, quæ Jureconsulti, in tractatu hujus materie utuntur, in conjunctam, vel copulativam resolvì posse, contra nonnullos.
 - 41 Dicitio Ve, sui natura est disjunctiva.
 - 42 Alternativa ultima pars, in defectum, vel saltem in locum prioris debet censi adjecta.

Pro absoluta, & perfecta hujus capitis explicatione, utque distinctè, & clarè percipi valeant, quæ ad propositum communiter solent adnotare Doctores, nonnulla præmittere, & constituere prius necessarium duxi. Primò igitur constituendum est, quòd servitutes personales, ut Usus, & Usufructus, & reales, ut rusticorum prædiorum, & urbanorum, tamen si corporibus accedant, incorporales sunt, l. 1. §. finali, ff. de rerum divisione, l. servitutes, 14. ff. de servitutibus, & idè traditionem non recipiunt, l. servus, 43. §. incorporales, ff. de acquirendo rerum dominio, ibi: Traditionem & usufructum non recipere, l. quoties, 20. ff. de servitutibus, ibi: Quia nulla hujusmodi juris vacua traditio esset. Nec possideri propriè dicuntur, ex dict. §. incorporales, dicta l. servitutes, 14. l. sequitur, §. si viam, ff. de usufructibus, l. servitutes, in princ. ff. de servitutibus urbanorum.

2 Nec obstat in contrarium l. 3. §. dare, ff. de usufructu, l. si ego, 13. §. 1. ff. de Publiciana in rem actione, l. 1. vers. finali, ff. de servitutibus, & juribus incorporalibus, traditionem esse. Similiter non obstat, quòd in eisdem servitutibus incorporalibus, possessionem dari, videatur expressim ex nonnullis juribus deduci, quæ statim referenda sunt: nam quod attinet ad primum, animadvertendum est; In servitutibus, & juribus incorporalibus, idè dicitur traditionem non esse, quia tradere, est de manu in manum transferre: at servitus res incorporea actu tradì non potest, ut de se patet aperte, & non obscure ex superioribus colligitur: esse tamen jure civili introducta media satis idonea, quibus servitutum traditio fieri intelligatur, quæ ex eisdem juribus deducuntur, & inferius dicentur. Ad secundum verò advertendum est, jus servitutis, ut diximus, incorporeum esse, idè servitutes propriè non possideri; quasi possideri tamen intelliguntur, l. ait prator, §. item ei, ff. ex quibus causis majores, l. servitutes quæ in principio, & l. si ades, §. finali, ff. de servitutibus urbanorum. Sic declarat glossa verbo, usu non capiuntur, in dicta l. servitutes, 14. ff. de servitutibus: ubi sequuntur Bartolus, & Paulus Castrensis in principio. Corrasius n. 20. & alii Doctores communiter, idem Corrasius in l. quoties, la 2. ejusdem tit. n. 3. & n. 21. Glossa etiam in l. 2. verbo, possit, ff. communia prædiorum, & in l. regulariter, verbo, jus, ff. de petitione hereditatis. ubi Bartolus oppositione ultima, & in l. 1. num. 12. & 15. ff. de acquirenda possessione. Et communem sententiam profitentur Jason in l. 3. in principio, eod. tit. n. 5. Antonius Gomez in l. 45. Tauri, n. 36. & 37. D. Antonius de Padilla in l. si quas actiones, num. 2. & 3. segg. & num. 18. & segg. & in l. si aquam, ex num. 1. C. de servitutibus. Menochius recuperanda possessionis, remedio 1. ex n. 81. & remedio 9. num. 270. & num. 272. Joan. del Castillo Quotid. Controv. Juris. Tom. I.

Petrus Antonius de Petra de fideicommissis, quest. 12. num. 74. & multis segg. Idè Interdicta veluti possessoria constituta sunt, ad usus servitutum tuitionem, ad instar Interdictorum, quæ pro conservanda possessione rei corporalis prodita sunt, per textum in dicta l. quoties, 20. ff. de servitutibus, sicuti, §. Aristo, in fine, ff. si servitus vendicetur, & ex communi securè probatur unanimiter Doctores ibi, Jason in l. 1. n. 38. ff. de acquirenda possessione. Menoch. plenè comprobans in locis supra relatis, Corrasius in dicta l. quoties, 20. ubi ex n. 14. usque in finem legis, plenè prosequitur interdicta, quæ ad conservationem quasi possessionis servitutum prodita sunt. Idem Corrasius optimè declarans in dicta l. servitutes, 14. n. 20. Ubi rectè, non tamen sic expressè, præsentit, Interdicta pro servitutibus constituta, veluti possessoria simpliciter, quia servitutes non propriè, aut simpliciter possideri dicuntur, sed quasi possideri intelliguntur. Cujacius etiam recitationum solennium, in libros Digestorum, ad dictam l. quoties, 20. ff. de servitutibus, in finalibus verbis: quo loco eruditè ostendit, primò, servitutes aliquo modo possideri, quia pro illis dantur interdicta possessoria, quæ non essent prodita, si non possiderentur. Secundò, idè proposita esse interdicta, quia in servitutibus est quid, quod pro possessione habetur, quid etià, quod pro traditione accipitur, hoc est, usus servitutum, & patientia quod efficit, ut servitutes possideantur, utque datis interdictis. Prætor eam possessionem tueatur, l. 1. §. ult. ff. de superficiebus, cum aliis juribus ibidem relatis.

Secundò constituendum est, quòd prædicta quasi possessio, quæ in servitutibus, & juribus incorporalibus consideratur, interdum per abusivam dicitur possessio simpliciter, l. 1. C. de his qui potentiorum nomine. Ubi notat Glossa verbo, ex juris, & in l. regulariter, juncta Glossa, verbo, jus, ff. de petitione hereditatis, & in l. fin. juncta glossa, verbo, possidisse, ff. de iure actuque privato, & glossas non referens, sic advertit D. Antonius de Padilla in l. si quas actiones, num. 4. C. de servitutibus. Similiter, id quod in servitutibus pro traditione possessionis habetur, quod exprimitur in dicta l. quoties, 20. interdum etiam per abusivam dicitur traditio simpliciter, in l. 3. §. dare, ff. usufructu, in l. si ego §. 1. ff. de Publiciana in rem actione, in l. 1. versic. finali, ff. de servitutibus rusticorum. Et tunc Jureconsulti magis videntur effectum inspicere, quàm juris civilis subtilitatem, ut ex infra dicendis constat aperte.

Deinde superiori, & communi resolutioni minimè adversari textum (quicquid dicant nonnulli) in l. 4. §. si viam, ff. de usufructibus, in illis verbis: Quia nec possideri intelligitur jus incorporale. Quæ non sunt intelligenda generaliter, sed specialiter de jure libertatis servitutis Viæ, vel alterius servitutis rusticæ, de quæ tractatur ibi: nam licet servitutes omnes rusticæ, & urbanae amittantur per non usum, l. hæc autem §. in principio, ff. de servitutibus urbanorum. Tamen inter urbanas, & rusticas illud interest, quòd non utendo ita demum pereunt urbanæ, si vicinus aliquo facto constitutus in quasi possessione, libertatem usufructu: rusticæ verò per non usum omnino pereunt, etiam absque præscriptione libertatis, quia servitutis rusticæ nulla quasi possessio considerari potest, ex qua casuetur usufructu, per textum in dicta l. hæc autem, cum l. sequenti, ff. de servitutibus urbanorum, l. si quis alia, §. ultimo, ff. quemadmodum servitutes amittantur. Sic distinguunt, & prædictam differentiam admittunt Bartolus in dicto §. si viam, num. 1. & Castrensis num. 3. Corrasius in dicta l. servitutes, 14. num. 42. ff. de servitutibus. Gregorius Lopez in l. 16. tit. 31. part. 3. verbo, a buena fe, Padilla in dict. l. si quas actiones, num. 34. 35. & 36. Unde venit intelligendus textus in dicto §. si viam, Nam in verbis superius relatis, Jureconsultus videtur reddere rationem, cur solo non usu servitus Viæ amittatur, dicens libertatem ejus servitutis, quasi possideri non posse, & idè nec præscriptione acquiri, sed non negat cætera jura